

Πρωτοπρεσβύτερος π. Σπυρίδων Βασιλάκος: «Μνήμη δικαίου: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης»

/ [Ενορίες](#)

Ο Παπαδιαμάντης, όπως κάθε ταπεινός άνθρωπος, είναι συνειδητοποιημένος και από τα εφηβικά του χρόνια ξέρει ποιος είναι. Είναι ο άνθρωπος της εξομολόγησης και μέσα στα έργα του εξομολογείται ταπεινά και δεν διστάζει να αποκαλυφθεί σε κάθε αναγνώστη κάθε εποχής.

- Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς

Ομιλία αφιερωμένη στον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, πραγματοποίησε ο

Πρωτοπρεσβύτερος π. Σπυρίδων Βασιλάκος, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, Διευθυντής του Ραδιοφωνικού Σταθμού «Βοιωτική Εκκλησία», στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, την Τετάρτη 23 Οκτωβρίου.

Της ομιλίας, που δόθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...», προηγήθηκε Ιερά Παράκληση προς την Υπεραγία Θεοτόκο τη Βηματάρισσα.

Η ομιλία του π. Σπυρίδωνα ήταν αφιερωμένη σε έναν ταπεινό άνθρωπο, τον «άγιο των γραμμάτων» Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, παρουσιάζοντας κάποιες λεπτομέρειες της ζωής του, μέσα από τις οποίες αναδεικνύεται το μεγαλείο του.

Γεννήθηκε στη Σκιάθο το έτος 1851 σε μία οικογένεια που είχε οκτώ αδέρφια. Το ύφος του νησιού, σύμφωνα με λογοτεχνικές περιγραφές, ήταν ήμερο, απλό, εξαϋλωμένο, όμορφο, γλυκό, μοναδικό και ακριβό σε χρώματα φύσης και αρώματα. Και τα χαρακτηριστικά αυτά της Σκιάθου, τα βλέπουμε στον τρόπο και την πορεία ζωής του Παπαδιαμάντη.

«Ο ίδιος τον αγάπησε τον τόπο του, τον ζούσε, ακόμα κι όταν ήταν στην Αθήνα. Βλέπουμε έναν άνθρωπο ο οποίος κουβαλά μέσα του τον τόπο του, αλλά βλέπουμε ακόμη να κουβαλά μέσα του και τα πνευματικά του γονίδια, τους προγόνους του.»

Μέσα στο έργο του συναντάμε την πίστη του, επεσήμανε ο π. Σπυρίδων, γιατί στο σπιτικό τους, πνευματικός τους πατέρας ήταν ο Αββάς Διονύσιος, ένας κολλυβάς, μια ασκητική φυσιογνωμία που ήταν εγκρατής, λιγόλογος, νηστευτής, φίλος της εκκλησιαστικής τάξης και εραστής της ορθοδόξου παραδόσεως.

Χαρακτηριστικά που επίσης συναντούμε στη ζωή του Παπαδιαμάντη, που σημαίνει ότι πάντοτε έπαιρνε, ρουφούσε, επεξεργαζόταν και καλλιεργούσε μέσα του, όλα όσα του έδιναν οι άνθρωποι και το περιβάλλον μέσα στο οποίο γεννήθηκε και μεγάλωσε.

Και ο πατέρας του, ο πατήρ Αδαμάντιος, ήταν ζηλωτής κληρικός και αφιλοχρήματος. Ήταν εκείνος που πολλές φορές αψήφησε ακόμη και την ίδια του τη ζωή, για να μπορέσει να κάνει το καθήκον του, κάτι που επίσης φαίνεται μέσα στα έργα του Παπαδιαμάντη.

Η μητέρα του, Αγγελική Μωραϊτίδη, είχε καλοσύνη, σιωπηλή αγάπη, νησιώτικο συναισθηματισμό, δύναμη αφηγήσεως, λατρεία στο Θεό, τιμή στους αγίους και αγάπη στον άνθρωπο.

«Οπότε, παίρνοντας όλα αυτά τα χρώματα του τόπου και των ανθρώπων, μπορούμε να ζωγραφίσουμε, να αγιογραφήσουμε, αυτήν την πνευματική φυσιογνωμία, το πνευματικό πορτρέτο αυτού του ταπεινού ανθρώπου.»

Ο Παπαδιαμάντης, τόνισε ο π. Σπυρίδων, όπως κάθε ταπεινός άνθρωπος, είναι συνειδητοποιημένος και από τα εφηβικά του χρόνια ξέρει ποιος είναι. Είναι ο άνθρωπος της εξομολόγησης και μέσα στα έργα του εξομολογείται ταπεινά και δεν διστάζει να αποκαλυφθεί σε κάθε αναγνώστη κάθε εποχής.

Κι ενώ φαίνεται εσωστρεφής, παρ' όλα αυτά ο άνθρωπος αυτός τολμά να κάνει

αυτό που δεν κάνουν ούτε οι εξωστρεφείς, δηλαδή δημοσίως να εξομολογηθεί ακόμη και την πτώση του, το πάθος του.

Αυτός ο ταπεινός άνθρωπος, είναι μία ιδιαίτερα επαναστατική φύση που επαναστάτησε σε όλα τα σχήματα τα κοσμικά της εποχής του, γιατί ο ταπεινός και συνειδητοποιημένος άνθρωπος δεν σηκώνει εκπτώσεις, δεν κάνει πίσω και είναι ανυποχώρητος.

«Κι εδώ φαίνεται πραγματικά η συγκροτημένη και ισορροπημένη προσωπικότητα του, μέσα από την εξομολόγηση του και από τον τρόπο όπου στέκεται και επαναστατεί σε κάθε τι που είναι αντίθετο από το ορθόδοξο φρόνημα και από την παράδοση της Ελλάδος.»

Αυτή η επανάσταση του Παπαδιαμάντη φαίνεται από την επιλογή της φτώχειας αλλά και της άσκησης του. Η εκούσια φτώχεια του είναι μία επανάσταση και δεν ήθελε να επιτρέψει η άνεση και η χλιδή, ο πλούτος και η εξουσία, να αγγίξουν την ελεύθερη ψυχή.

Αγάπησε πολύ την αγία αφάνεια και μίσησε τη δόξα του κόσμου, παρατήρησε ο π. Σπυρίδων. Είναι ένας άξιος συνεχιστής των Κολλυβάδων Πατέρων, ένας πραγματικός ασκητής, που τον βλέπουμε να στέκεται στις αγρυπνίες μαζί με τον Άγιο Νικόλαο τον Πλανά.

Ο Παπαδιαμάντης είναι ένας άνθρωπος ο οποίος συναντά καθημερινά τον εαυτό του και σε αυτό το πεδίο δίνει τις μεγαλύτερες μάχες για να μπορέσει να νικηθεί οτιδήποτε ψεύτικο και να επικρατήσει τελικά το αληθινό, το αιώνιο και το άγιο και αυτός ο άνθρωπος είναι κατεξοχήν ερωτικός.

Μας αποκαλύπτει έναν έρωτα που γίνεται λατρεία στο Θεό, σεβασμός στον άνθρωπο, έναν έρωτα που μπορεί να διαλύσει τον θάνατο. Είμαι μία στάση ζωής, ένωση με την αιωνιότητα. Ο Παπαδιαμάντης, συνέχισε ο π. Σπυρίδων, μας διδάσκει έναν ερωτισμό αληθινό, γνήσιο, μέσα στον οποίο καλλιεργείται, θεραπεύεται, ζωογονείται και αναδεικνύεται ο άνθρωπος.

Αποκαλύπτει έναν έρωτα του αληθινού ανθρώπου, όχι μόνον εκείνου που είναι άγιος, αλλά και του αμαρτωλού ανθρώπου. Γιατί μας δείχνει τον άνθρωπο όποιος κι αν είναι, όπου κι αν είναι, ότι κι αν είναι.

«Μέσα στον ερωτισμό του ο Παπαδιαμάντης πονάει τους ήρωες των έργων του, που πολλοί από αυτούς είναι αληθινοί και τους γνώρισε. Τους αγαπάει αυτούς τους ανθρώπους, συμμετέχει στον πόνο τους και προσπαθεί πάντοτε να τους βάζει σε μία λυτρωτική πορεία.

Άλλωστε, ότι έγραφε ο Παπαδιαμάντης ήταν αφιερωμένα στο Θεό και τον άνθρωπο. Και κάθε λέξη που έγραφε, μπορεί να γίνει συνάντηση του αληθινού Θεού με τον αληθινό άνθρωπο.»